

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

19. november 2012

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Blå vækst, mulighederne for bæredygtig vækst i den maritime økonomi KOM (2012) 494 final

1. Resumé

I september 2012 vedtog Kommissionen en meddelelse om blå vækst og mulighederne for bæredygtig vækst i den maritime økonomi. Målet er at iværksætte et fælles initiativ med deltagelse af medlemsstater, regioner og alle relevante parter for at frigøre den blå økonomis potentiale.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2012) 494 final af 13. september 2012 fremsendt meddelelse om ”Blå vækst, mulighederne for bæredygtig vækst i den maritime økonomi”. Meddelelsen er modtaget i dansk sprogversion den 1. oktober 2012.

I en undersøgelse iværksat af Kommissionen i 2010 beskrives flaskehalse, som hindrer den fulde udnyttelse af den blå økonomis vækstpotentiale, såsom mangel på relevante kvalifikationer, manglende adgang til risikovillig kapital, usammenhængende havdata, miljømæssige udfordringer og vanskelige planlægningsprocesser.

Kommissionen har udledt fem områder med vækstpotentiale: Hav- og kystturisme, akvakultur, vedvarende havenergi, havets mineralressourcer samt blå bioteknologi. Områderne er blevet analyseret mere indgående med henblik på at finde frem til foranstaltninger, der kan øge vækst og beskæftigelse. Kommissionen vil for hver af de fem områder undersøge politiske løsningsmodeller og overveje yderligere initiativer.

3. Formål og indhold

Med meddelelsen ønsker Kommissionen at fremskynde gennemførelsen af EU's integrerede havpolitik og sætte gang i en proces, som skal sætte den blå økonomi højt på medlemsstaternes, regionernes, virksomhedernes og civilsamfundets dagsorden.

Det beskrives i meddelelsen, hvordan medlemsstaterne og EU's politikker allerede nu understøtter den blå økonomi, og der udpeges specifikke områder, hvor målrettede foranstaltninger kan sætte yderligere skub i udviklingen. Der vil derefter blive iværksat en række initiativer, som skal udforske og udvikle vækstpotentialer på disse områder. Arbejdet kommer til at omfatte følgende:

- En vurdering af mulighederne for at give erhvervslivet de nødvendige stabile rammevilkår til at investere i vedvarende havenergi med udgangspunkt i de rammer, der er opstillet som led i den strategiske energiteknologiplan. Målet er at udarbejde en meddelelse om vedvarende havenergi i 2013.
- Et samarbejde med medlemsstaterne om at udvikle den bedste praksis og i fællesskab udarbejde strategiske retningslinjer for akvakultur i EU til vedtagelse i 2013.
- En vurdering af, hvordan hav- og kystturismen kan bidrage yderligere til den økonomiske vækst og sikre bedre arbejdsforhold, samtidig med at den bliver mere miljømæssigt bæredygtig. Der vil blive udarbejdet en konsekvensanalyse og en meddelelse i 2013.
- En vurdering af, hvordan europæisk erhvervsliv kan blive mere konkurrencedygtigt, når det gælder udvinding af mineraler fra havbunden, og hvordan det bedst kan sikres, at sådanne aktiviteter ikke hindrer kommende generationer i at nyde godt af disse indtil nu urørte økosystemer. Der vil blive udarbejdet en konsekvensanalyse og en meddelelse i 2014.
- En vurdering af den blå bioteknologis muligheder for at udnytte havenes biologiske mangfoldighed. Der vil blive udarbejdet en konsekvensanalyse og en meddelelse i 2014.

På hvert af disse områder begynder vurderingen af muligheder med en række konsultationer af medlemsstaterne, erhvervslivet og andre relevante interesseparter, således at der udarbejdes en fælles strategi, der kan fremme den blå økonomis evne til at bidrage positivt til Europas økonomiske fremtid og samtidig beskytte havmiljøet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelser foreligger endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

Meddelelsen har ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelsen medfører ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Meddelelsen har været sendt i høring i Skibsfartspolitisk Specialudvalg. Der er modtaget høringssvar fra Danske Regioner, Danmarks Rederiforening og HORESTA.

Danske Regioner er enig i, at maritime styrkepositioner kan bidrage til vækst mange steder i Europa, lige fra metropolområder til yderområder. Danske Regioner finder, at Kommissionens meddelelse udgør en fornuftig ramme for udvikling af relevante EU-initiativer.

Danmarks Rederiforening bemærker, at søtransport kun indgår meget sporadisk i Kommissionens meddelelse om blå vækst, og præciserer, at skibsfart og vækstinitiativerne relateret til den maritime klynge i øvrigt behandles andetsteds af EU (søfartsstrategien frem mod 2018). Meddelelsen skal derfor ikke anses som en ny politik på skibsfartsområdet, men derimod som et supplement til de igangværende initiativer for at skabe maritim vækst i den maritime klynge.

HORESTA er overordnet enig i meddelelsens synspunkter, da man synes, at meddelelsen formår at inddrage både hensyn til industri, miljø og turismepotentialer i den maritime økonomi. Man finder det positivt, at Kommissionen ser det vækst- og beskæftigelsespotentiale, der ligger i turismen generelt, herunder kystturismen. HORESTA anser det for vigtigt, at man i hele EU tager hensyn til miljøet i de kystnære zoner. Idet man anser det for indlysende, at forurenede kystområder er langt mindre attraktive for turister, er det samtidig vigtigt, at miljøhensyn ikke bliver så restriktive, at de begrænser turismeerhvervet i at udfolde sig.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre medlemsstaters holdning til meddelelsen er ikke kendt. Dog bemærkes det, at indholdet i meddelelsen overordnet bakkes op af den vedtagne Limassol-erklæring om vækst og beskæftigelse i de maritime erhverv, som har fundet bred opbakning blandt medlemsstaterne. Limassol-erklæringen blev vedtaget på uformelt ministermøde i oktober 2012 og danner baggrund for rådskonklusioner om vækst og beskæftigelse i de maritime erhverv, som forventes vedtaget i Rådet (Generelle Anliggender) i december 2012.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig umiddelbart positivt til Kommissionens meddelelse om blå vækst. Regeringen er generelt af den opfattelse, at de initiativer, der fra Kommissionens side er blevet fremsat inden for rammerne af den integrerede havpolitik, har været positive, og anser de i meddelelsen nævnte fem fokusområder for at være i tråd med disse initiativer.

Regeringen finder dog, at der også er andre vækstområder i den blå økonomi, som ikke på samme måde er fremhævet. Ikke mindst viser danske analyser, at der er et vækstpotentiale på skibsfartsområdet, også når det drejer sig om specialsegmenter i forbindelse med offshore-relaterede aktiviteter såsom bygning af havvindmølleparker. Ligeledes vil omstillingen til de stadig stigende miljø- og klimakrav medføre efterspørgsel efter grønne løsninger, som EU virksomheder kan levere, og hvor der således kan skabes arbejdspladser. Regeringen arbejder med disse spørgsmål i forbindelse med den kommende Vækstplan for Det Blå Danmark.

Regeringen vil på den baggrund sende vækstplanen for Det Blå Danmark til Kommissionen til inspiration, når den er offentliggjort.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Meddelelsen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.